

Meeqqanut, Naligiissitaanermut, Akuliutitaanermut Isumaginninnermullu
Ministereqarfik
Ilaqutariit Inatsiseqartitaanerata pillugu Allaffeqarfik
J.nr. 2012-5209 / 1th
16. december 2014

Meeqqat illersorneqarnissaannik nunat tamat Haagimi isumaqatigiissutaat pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnissaannik peqqussummut eqikkaassut

1. Aallaqqaasiut

Namminersorlutik Oqartussat qinnuteqarnerisigut Kalaallit Nunaanni ilaqutariit inatsiseqartitaanerata nalimmassarneqarneranut ilaatillugu angajoqqaat akisussaassuseqarnerannut meeqqallu illersorneqarnissaannut suliniutinut (meeqqat illersorneqarnissaat pillugu nunat tamat Haagimi isumaqatigiissutaannut) tunngatillugu pisinnaasat, inatsisinik toqqaasarnerit, akuersisarneq, naammassinnittarneq suleqatigiinnerlu pillugit nunat tamat Haagimi isumaqatigiissutaannut 19. oktober 1996-imeersumut peqatigitillugu Meeqqat illersorneqarnissaannik nunat tamat Haagimi isumaqatigiissutaat pillugu inatsit nr. 434, 8. maj 2006-imeersoq Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarpoq.

Taamaattumik Meeqqat illersorneqarnissat pillugu nunat tamat Haagimi isumaqatigiissutaat pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutilersinnissaannik peqqussummut missiliuussiortoqarpoq. Peqqussummut missiliuutikkut Kalaallit Nunaanni pissutsit allannguutigitillugit Meeqqat illersorneqarnissat pillugu nunat tamat Haagimi isumaqatigiissutaat pillugu inatsit Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarpoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu Meeqqat illersorneqarnissat pillugu nunat tamat Haagimi isumaqatigiissutaat Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarpoq, immikkut tak. eqikkaassut. Kalaallit Nunaannut tunngatillugu nunat tamat isumaqatigiissutaat pingaartumik angajoqqaat akisussaassuseqarnerannut (angajoqqaat akisussaassuseqarnerannut inatsit¹ malillugu angajoqqaatut akisussaassuseqarnermut, meeqqap najugaanut, meeqqamik najorteqarsinnaanermut il.il.) aamma angajoqqaatut sinniisuutitaqartarnermut kiisalu angerlarsimaffiup avataanut meeqqanik inissiisarnermut atuutissaaq. Suliassaqarfinni taakkunani nunat tamalaat isumaqataassutaatigut anguniarneqarpoq nunanut tamalaanut tunngatillugu meeqqat illersorneqarnerat pitsaanerulersinneqassasoq qulakkeerniarneqassasorlu meeqqat nunanut arlariinnut attuumassutillit meeqqatut nunamut ataatsimut attuumassutillittulli pitsaatigisumik illersorneqassasut. Nunat tamat pisinnaasat, inatsisinik toqqaasarneq, akuersisarneq aalajangikkanillu naammassinnittarneq kiisalu

¹ Angajoqqaatut akisussaassuseqarneq pillugu inatsit, tak. inatsimmik nalunaarut nr.1073, 20. november 2012-imeersoq Kalaallit Nunaanni atuutinngilaq, kisiannili Kalaallit Nunaanni ilaqutariit inatsiseqartitaanerata nalimmassarneranut ilaatillugu atuutilersinneqassalluni, immikkut tak. eqikkaassut.

allaffissornikkut suleqatigiinneq pillugu aalajangersakkat aqputigalugit taamatut illersuinissaq anguniarneqarpoq.

Suliassaqarfik ”angerlarsimaffiup avataanut meeqqanik inissiisarneq” Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarpoq.

2. Inatsit atuuttoq

2.1. Nunat tamalaat pisinnaasaat

2.1.1. Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq il.il.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 283, imm. 2, tak. inatsit nr. 305, 30. april 2008-meersoq, danskit eqqartuussisarneq pillugu inatsisaanni § 448 f malillugu angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugu suliaq naalagaaffimmi maani (Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni) suliassanngortinneqarsinnaanersoq aalajangerneqartarpoq.

Aalajangersagaq malillugu meeraq najugaqarpat angajoqqaatut oqartussaaneq pillugu suliat suliarinissaannut nunat tamat pisinnaasaannik Kalaallit Nunaanni eqqartuussiviit pisinnaassuseqartitaapput. Tamannali tunngaviatigut atuutissanngilaq meeraq inatsisinik unioqqutitsinikkut Kalaallit Nunaanniliaanneqarsimappat tassaniluunniit inatsisinik unioqqutitsinikkut tigummigallagaappat.

Aammattaq eqqartuussiviit nunat tamat pisinnaasaannik pisinnaassuseqarput meeraq inatsisinik unioqqutitsinikkut nunanut allanukaanneqaarsimappat imaluunniit inatsisinik unioqqutitsinikkut nunani allani tigummigallagaappat meearlu aallarunneqanngitsiarnermi imaluunniit tigummiagallagaalinngitsiarnermi Kalaallit Nunaanni najugaqarsimappat.

Aammattaq eqqartuussiviit tunngaviatigut nunat tamat pisinnaasaannik pisinnaassuseqarput meeraq Kalaallit Nunaanniippat aamma nunap angerlarsimaaffigisami eqqissiviilliorfiginerata assigisaasalu kingunerisaannik meeraq Kalaallit Nunaanniippat aamma meeqqap najugaa ilisimaneqanngippat imaluunniit meeraq Kalaallit Nunaanniippat suliarlu ima nukinginnartigippat nunamik meeqqap najugaqarfignisaani oqartussaasut aalajangiinissaat utaqqineqarsinnaanngippat..

Aalajangersakkat taakkua imarisamikkut nunat tamat isumaqatigiissutaanni kapitali II-mi pisinnaasat pillugit malittarisassanut assingupput, tak. immt. 2.2. nunat tamat isumaqatigiissutaata eqikkarneraneri.

2.1.2. Angajoqqaatut sinniisuutitaaneq

Namminersorsinnaanermik peqqussummi § 31 malillugu (namminersorsinnaatitaanngineq aamma angajoqqaatut sinniisuutitaaneq pillugu inatsimmi) (namminersorsinnaneq pillugu inatsimmi) kunnigip peqqussutaatigut nr. 306, 14. maj 1993-imeersukket Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqartumi) namminersorsinnaatitaanngitsup najugaani imaluunniit inissaqannginnermini najugaani angajoqqaatut sinniisuutitalernej pillugu suliat najukkami eqqartuussisup suliarisarpai. Immikkulli ittumik pisoqartillugu inatsisinut ministerip aalajangersinnaavaa suliaq allami suliarineqassasoq. Angajoqqaatut sinniisuutitaajunnaanermik suliat taassuma najugaani najukkami eqqartuussisup suliarisarpai.

2.1.3. Angerlarsimaffiup avataanut meeqqanik inissiisarneq

Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartarnerat pillugu malittarisassat atuarneqarsinnaapput meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiissuti pillugit Inatsisartut peqqussutaanni. Peqqussut malillugu kommuni meeqqap iffigisaa ikiuiniutinik sukkulluunniit aallartitsisinnaavoq angerlarsimaffiup avataani inissiinissaq ilanngullugu tassani kommuni isumaqarpat meeraq inuusuttorluunniit tamatumunnga immikkut pisariaqartitsisusoq. Peqqussut malinneqassaaq meeqqap Kalaallit Nunaanni najugaqavissuunera najugaqarallarneraluunniit apeqqutaatinnagu aamma tassaniinneq inatsinilluunniit unioqqutitsinerugaluarpat.

2.2. Inatsisnik toqqaaneq

Suliassaqarfiit iluanni suliat nunat tamat isumaqatigiissutaanni pineqartut Kalaallit Nunaanni inatsisit malillugit aalajangiiffigineqartassapput.

2.3. Nunat allat aalajangigaannik akuersisarneq naammassinnittarnerlu

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 598, imm. 1, nr. 8 malillugu pinngitsaaliissummik naammassinnitsitsisoqarsinnaavoq ilaatigut nunat tamat isumaqatigiissutaat pisussaaffiiluunniit allat naapertorlugit eqqartuussiviit aalajangiineri naalagaaffiup ilaani naammassineqarsinnaasut tunngavigalugit. Tamanna ilaatigut pissutaalluni meeqqat illersorneqarnissaannik nunat tamat Haagimi isumaqatigiissutaat malillugu aalajangiinerit Danmarkimi naammassineqarsinnaasut aamma nunat tamat isumaqatigiissutaat tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni naammassineqarsinnaapput.

Imaanngilarli nunat tamat isumaqatigiissutaata ilaat allat Kalaallit Nunaanni malinneqarsinnaassanngitsut taamaattumillu Kalaallit Nunaanni oqartussat aalajangigaat nunat tamat isumaqatigiissutaat tunngavigalugu naalagaaffinni nunat tamat isumaqatigiissutaannut ilaasuni allani naammassineqarsinnaanngillat.

3. Peqqussutissatut missiliuut

3.1. Nunat tamat isumaqatigiissutaata atuutilersinneqarnera

Peqqussutissatut missiliummi § 1, imm. 1 malillugu meeqqat illersorneqarnissaannik nunat tamat Haagimi isumaqatigiissutaani aalajangersakkat Kalaallit Nunaanni atuupput. Taamaalilluni nunat tamat isumaqatigiissutaanni aalajangersakkat Kalaallit Nunaata inatsisaannut ilaalissapput. Tamatuma kingunerisaanik suliameq nunat tamat isumaqatigiissutaanni ilaasumi aamma naalagaaffimmut allamut nunat tamat isumaqatigiissutaannut ilaasumut pisarialimmik attuumassuteqartumi nunat tamat pisinnaasaannut atatillugu apeqqutit, inatsisinik toqqaanerit kiisalu aalajangikkanik akuersisarneq naammassinnittarnerlu nunat tamat isumaqatigiissutaanni aalajangersakkat malillugit aalajangiiffigineqartassapput.

Nunat tamat isumaqatigiissutaanni aalajangersakkat Kalaallit Nunaata Savalimmiullu aamma Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni pissutsini malinneqassanngillat.

§ 2 malillugu qitiusumik oqartussat nunat tamat isumaqatigiissutaat tunngavigalugu suliassaasa isumaginissaannut isumaginninnermi, meeqqanut akuliutitaanermullu ministeri qitiusumik oqartussaasussanik toqqaassaaq., tak. nunat tamat isumaqatigiissutaata eqikkarnerani imm. 2.5. Aammattaaq qitiusumik oqartussat sulinissaannut malittarisassanik isumaginninnermut, meeqqanut akuliutitaanermullu ministeri aalajangersaasinnaavoq aamma – (angerlarsimaffiup avataani meeqqanik inissiisarnermi Naalakkersuisumik pineqartumik oqaloqateqarnikkut imaluunniit (angajoqqaatut sinniisuutitaqarneq pillugu suliiani inatsisinut ministeri) danskit ministeriat pineqartoq oqaloqatigalugu qitiusumik oqartussat suliassaasa ilaat oqartussaasunut allanut tunniussinnaallugit. Nunat tamat isumaqatigiissutaannut tunngatillugu Danmarki sinnerlugu qitiusumik oqartussatut isumaginninnermut, meeqqanut akuliutitaanermullu ministereqarfik toqqarneqarpoq taamatuttaaq ministeri Kalaallit Nunaat sinnerlugu qitiusumik oqartussaaffeqarfittut toqqarneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq..

3.2. Nunat tamat isumaqatigiissutaat malillugu suliarnik eqqartuussiviit sularinnittarnerat

Suliat nunat tamat isumaqatigiissutaannit pineqartut Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 46 aamma 47-mi malittarisassat malillugit eqqartuussivinnit sularineqartarput. Nunat tamat isumaqatigiissutaat malillugu suliarnik aalajangersakkanut tapertaasut (§§ 3-6) eqqartuussivinni sularineqartarnerat pillugu aalajangersakkat ilaat peqqussutissatut missiliummi ilanngunneqarput.

Suliarnik nunat tamat isumaqatigiissutaanni ilanngunneqartup nunat tamat isumaqatigiissutaanni aalajangersakkat 8 aamma 9 malillugit pisinnaaneq pisut ilaanni naalagaaffimmi nunat tamat isumaqatigiissutaannut ilaasumi oqartussaniit nunami ilaasumi allami oqartussaasunut nuunneqarsinnaavoq. Missiliummi § 3 malillugu pisinnaasat aalajangiinnikkut nuunneqarnerat pillugu suliassanngorteqqinneqarsinnaasumik eqqartuussivik aalajangiissaaq.

Nunat tamat isumaqatigiissutaanni aalajangersagaq 24 malillugu nunami isumaqatigiissummi ilaasumi oqartussaatiit inuup kialuunniit piginnatitaasup qinnuigisinnaavai suliarnik naalagaaffimmi allami isumaqatigiissummut peqataasumi aalajangerneqartup akuerineqarnissaa akuerinnginnissaaluunniit pillugu aalajangeeqqullugu. Peqqussutissatut missiliummi § 4 malillugu qinnuteqaat taama ittoq Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmu tunniunneqassaaq.

Suliniutip naalagaaffimmi isumaqatigissummut ilaasumi allami aalajangiunneqartup akuerineqarnissaa Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup aalajangiissavaa. Aamma aalajangiikkap taama ittup pinngitsaaliissummik aalajangiunneqarnissaa Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup aalajangiissavaa. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik isumaqarpat suliarnik pineqartoq imaluunniit sularinneqqusisoq inatsisilerinikkut ikiorteqartinnagu suliarnik isumannaatsumik sularineqarsinnaanngitsoq, eqqartuussivik pineqartunut inatsisilerituumik ikiorteqartitsisinnaavoq. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 254, imm. 1, nr. 3, tak. imm. 3-mi piumasagaatit illuatungiusup naammassisinnaanngippagit, inatsisilerituumik ikiorteqartitsinnermut aningaasartuutit eqqartuussiviup illuatungiusumut naalagaaffiup karsianut taarsiissutigeqqusinnaavai (§§ 4 aamma 5).

Aalajangiikkamik akuerseqqusissut imaluunniit aalajangiikkap pinngitsaaliissummik aalajangerneqarnissaanik nalunaarut allaganngorlugu tunniunneqassaaq aalajangiinnerullu allaganngortinneqarneranik ilaqartinneqassalluni (§ 6).

Suliniut pinngitsaaliissummik aalajangerneqartutut nalunaarutigineqarpat, tak. § 5, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 46 aamma 47-mi pinngitsaaliissummik naammassinninnissamik malittarisassat nalinginnaasut malillugit naammassineqarsinnaavoq.

3.3. Nunat tamat isumaqatigiissutaata atuutilersinneqarnerata kingunerisaanik inatsisini allani allannguutit

Meeqqat illersorneqarnissaat pillugu nunat tamat Haagimi isumaqatigiissutaat pillugu inatsimmi §§ 7-14-imi meeqqat illersorneqarnissaat pillugu nunat tamat Haagimi isumaqatigiissutaata Danmarkimi atuutilersinneqarnerata kingunerisaanik inatsini allani arlalinni allannguisoqarpoq. Inatsisit allannguutaat taakkua peqqussutsikkut matumuunakkut Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqassanngilat.

3.4. Atuutilersitsineq

Meeqqat illersorneqarnissaat pillugu nunat tamat Haagimi isumaqatigiissutaat pillugu inatsit aamma meeqqat illersorneqarnissaat pillugu nunat tamat Haagimi isumaqatigiissutaat annertuutigut attuumassuteqarput taakkunungalugu atatillugu Kalaallit Nunaanni ilaqutariit inatsiseqatitaaneranni inatsisit il.il. assigiinngitsut allanngortinneqarnissaannik inatsisissatut siunnersuummut (Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnerata kingunerisaanik allannguutit inuit marluk suaassuseqatigiit aappariilersarnerat pillugu inatsimmut 1. januar 2016-imi atuutilersinneqartussatut siunnersuutigineqartumut. Peqqussut tamatumunnga peqatigitillugu atuutilersinneqassaaq.

4. Tusarniaaneq

Inatsisissatut siunnersuut innersuussutigineqarpoq, tak. immikkoortoq 3.4.